

ỨNG DỤNG VÀ ĐÁNH GIÁ HIỆU QUẢ NHÓM PHƯƠNG PHÁP GIẢNG DẠ CHUYÊN NGÀNH CỜ VUA NGÀNH HUẤN LUYỆN THỂ THAO TRƯỜNG ĐẠI HỌC THỂ DỤC THỂ THAO BẮC NINH

Nguyễn Hải Bằng*

Tóm tắt:

Bằng các phương pháp nghiên cứu thường quy, chúng tôi tiến hành ứng dụng và đánh giá hiệu quả nhóm phương pháp giảng dạy Chuyên ngành Cờ Vua, Ngành Huấn luyện thể thao (HLTT) Trường Đại học Thể dục thể thao (TĐTT) Bắc Ninh.

Từ khóa: Ứng dụng, đánh giá hiệu quả, nhóm phương pháp giảng dạy, sinh viên, chuyên ngành, Cờ vua, Trường Đại học Thể dục Thể thao Bắc Ninh.

Application and evaluation of Chess majored teaching method group of Sports Training Department at Bac Ninh Sports University

Summary:

By the common research methods, we have applied and assessed the effectiveness of the teaching method group of Chess major, Sports Training Department at Bac Ninh Sports University.

Keywords: Apply, assess the effectiveness, teaching method group, students, major, Chess, Bac Ninh Sports University.

ĐẶT VẤN ĐỀ

Khảo sát quá trình giảng dạy môn Cờ vua trong các trường đại học ở nước ta trong nhiều năm qua chưa áp dụng một phương pháp thống nhất, các thầy cô chủ yếu dạy theo sở trường và kinh nghiệm bản thân được tích lũy qua nhiều năm công tác, các phương pháp dạy học hiện đại chưa được sử dụng rộng rãi và cập nhật đầy đủ. Thực tế đó đã dẫn đến chất lượng dạy học còn hạn chế, chưa kích thích được tính tích cực và sự say mê học tập của sinh viên. Chúng tôi thấy rằng muốn nâng cao chất lượng dạy và học cho sinh viên chuyên ngành cờ vua, Ngành Huấn luyện thể thao (HLTT) Trường Đại học TĐTT Bắc Ninh, giáo viên không chỉ dạy theo sở trường và kinh nghiệm bản thân mà cần quan tâm ứng dụng và phối hợp thống nhất nhóm phương pháp giảng dạy hướng tới việc tích cực hóa hoạt động nhận thức của sinh viên.

PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

Quá trình nghiên cứu đã sử dụng các phương pháp sau: Phương pháp phân tích và tổng hợp tài liệu; Phương pháp phỏng vấn tọa đàm; Phương pháp quan sát sư phạm; Phương pháp toán học thống kê.

KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ BÀN LUẬN

1. Thực nghiệm ứng dụng nhóm phương pháp dạy học môn Chuyên ngành Cờ vua, Ngành HLTT Trường Đại học TĐTT Bắc Ninh

Để kiểm định tính hiệu quả của nhóm phương pháp dạy học chuyên ngành cờ vua ngành HLTT, Trường Đại học TĐTT Bắc Ninh. Chúng tôi đã tiến hành sử dụng nhóm phương pháp dạy học mới để giảng dạy cho đối tượng sinh viên chuyên ngành cờ vua năm thứ 3, Ngành HLTT khóa Đại học 47. Cuối mỗi học kỳ kiểm tra đánh giá sinh viên, theo học kỳ và tiến hành thi đấu vòng tròn nhằm kiểm định tính thống nhất giữa xếp hạng điểm các nội dung kiểm tra với xếp hạng thi đấu và kết quả thi đẳng cấp.

1.1. Nội dung thực nghiệm.

Từ cơ sở lý luận và thực tiễn, chúng tôi đã xác định được nhóm phương pháp dạy học môn chuyên ngành cờ vua, Ngành HLTT gồm: Phương pháp thuyết trình, nêu vấn đề; phương pháp trực quan, Xêmina; phương pháp tập luyện ứng dụng phần mềm chuyên dụng cờ vua; phương pháp tập kích não. Các phương pháp dạy học này được sử dụng xuyên suốt toàn bộ nội dung chương trình môn học. Ngoài ra chúng

*NCS, Trường Đại học TĐTT Bắc Ninh

tôi còn sử dụng một số phương pháp hỗ trợ để nhóm phương pháp dạy học đã lựa chọn có hiệu quả hơn. Các phương pháp này được ứng dụng cho nhóm thực nghiệm và được thực hiện cho từng nội dung bài giảng. Trước khi vào nội dung chương trình môn học Chuyên ngành Cờ vua Ngành HLTT và từng học phần, từng chương chúng tôi đã nêu mục đích, nhiệm vụ, yêu cầu, các hình thức tổ chức dạy học, giới thiệu tài liệu tham khảo, tài liệu luôn cần trên lớp (giáo trình, sách giáo khoa, bài tập theo học phần...) các hình thức tổ chức thi, kiểm tra... để sinh viên biết trước và có sự chuẩn bị.

1.2. Xây dựng kế hoạch chi tiết ứng dụng nhóm phương pháp dạy học lý thuyết và thực hành môn Chuyên ngành Cờ vua, Ngành HLTT cho sinh viên Trường Đại học TDTT Bắc Ninh

Sau khi tiến hành lựa chọn được 2 nhóm phương pháp giảng dạy lý thuyết và thực hành, để giúp cho các giáo viên bộ môn ứng dụng một cách khoa học, hợp lý cho từng nội dung giảng dạy, đề tài tiếp tục xây dựng kế hoạch chi tiết ứng dụng nhóm phương pháp giảng dạy lý thuyết và thực hành môn Chuyên ngành Cờ vua Ngành HLTT cho sinh viên Trường Đại học TDTT Bắc Ninh. Cách tiến hành được chia làm 3 bước như sau:

Bước 1: Xác định các yêu cầu sư phạm trong vận dụng các nhóm phương pháp dạy học môn chuyên ngành cờ vua ngành HLTT cho sinh viên Trường Đại học TDTT Bắc Ninh.

Bước 2: Xây dựng phương án ứng dụng nhóm phương pháp dạy học môn Chuyên ngành Cờ vua Ngành HLTT cho sinh viên Trường Đại học TDTT Bắc Ninh.

Chúng tôi đã dựa vào nội dung các bài giảng lý thuyết cũng như các nội dung giảng dạy thực

hành môn Chuyên ngành Cờ vua Ngành HLTT và dựa vào các yêu cầu đối với việc vận dụng nhóm phương pháp dạy học Chuyên ngành Cờ vua để bước đầu xây dựng phương án vận dụng các nhóm phương pháp và kết quả phỏng vấn về các phương án.

Bước 3: Phỏng vấn các chuyên gia về phương pháp ứng dụng nhóm phương pháp giảng dạy lý thuyết và thực hành Chuyên ngành Cờ vua Ngành HLTT cho sinh viên Trường Đại học TDTT Bắc Ninh.

2. Kết quả thực nghiệm

2.1. Kết quả sau thực nghiệm

Căn cứ vào các tiêu chí kiểm định chất lượng và tiêu chí kiểm định chất lượng của Trường Đại học TDTT Bắc Ninh, chúng tôi tiến hành đánh giá hiệu quả ứng dụng nhóm phương pháp dạy học chuyên ngành cho sinh viên nhóm thực nghiệm với các nội dung sau:

- Đánh giá thông qua kết quả kiểm tra, thi kết thúc môn Cờ vua Ngành HLTT, kết quả thi đấu giải cờ hàng năm, kết quả thi đẳng cấp năm cuối.
- Đánh giá về việc dạy học môn Cờ vua, Ngành HLTT (thông qua phỏng vấn ngược).
- Đánh giá việc tự học, tự nghiên cứu của sinh viên (thông qua phỏng vấn ngược).
- Cuối cùng là kết quả đánh giá của Hội đồng đánh giá chất lượng dạy học của Nhà trường và Bộ môn Cờ. Để bảo đảm tính khách quan, trong quá trình kiểm tra, chúng tôi đã mã hóa họ tên sinh viên được kiểm tra theo quy ước như sau:

Na: Là sinh viên nam.

Nư: Là sinh viên nữ

Kết quả học tập cụ thể môn chuyên ngành của sinh viên Khóa 47 Khoa HLTT năm thứ 3, 4 được trình bày ở bảng 1.

Bảng 1. Đánh giá kết quả học tập Chuyên ngành Cờ vua của sinh viên khóa 47 Khoa HLTT năm thứ 3, 4 Trường Đại học TDTT Bắc Ninh (n=10)

TT	Học phần	Kết quả học tập									
		Giỏi		Khá		Trung bình		Yếu		Kém	
		10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
1	V	2	3	4	1	-	-	-	-	-	-
2	VI	3	3	4	-	-	-	-	-	-	-
3	VII	4	3	3	-	-	-	-	-	-	-
4	VIII	4	4	2	-	-	-	-	-	-	-

Qua bảng 1 cho thấy: Sau khi áp dụng nhóm phương pháp dạy học vào quá trình giảng dạy cho đối tượng sinh viên Chuyên ngành Cờ vua Khóa 47 HLTT Trường Đại học TDTT Bắc Ninh cho thấy: Kết quả học tập của sinh viên tăng dần qua các học phần, tỷ lệ sinh viên đạt

điểm giỏi cao hơn. Chúng tôi tiếp tục tìm hiểu kết quả thi đẳng cấp và kết quả xếp hạng điểm kiểm tra các nội dung đánh giá với kết quả xếp hạng thi đấu vòng tròn một lượt của sinh viên khóa 47 năm thứ 4. Kết quả được trình bày tại các bảng 2 và bảng 3.

Bảng 2. Đánh giá kết quả thi đẳng cấp 1 tương đương của sinh viên khóa 47 Khoa HLTT năm thứ 4 Trường Đại học TDTT Bắc Ninh (n=10)

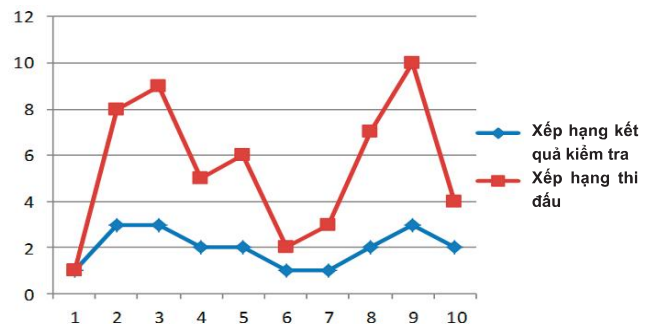
Đẳng cấp 1	Kết quả thi đẳng cấp										Đạt	Không đạt
	Giỏi		Khá		Trung bình		Yếu		Kém			
	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1		
10	1	4	3	2	-	-	-	-	-	-	10	0

Bảng 3. So sánh xếp hạng thành tích kiểm tra nội dung đánh giá kết quả học tập với xếp hạng thành tích thi đấu vòng tròn một lượt của sinh viên nam, nữ khóa Đại học 47 Trường Đại học TDTT Bắc Ninh (n=10)

TT	Họ và tên	Xếp hạng kết quả kiểm tra	Xếp hạng thi đấu
1	N _o 1	1	1
2	N _o 2	3	8
3	N _o 3	3	9
4	N _o 4	2	5
5	N _o 5	2	6
6	N _o 6	1	2
7	N _o 7	1	3
8	N _o 8	2	7
9	N _o 9	3	10
10	N _o 10	2	4

Qua bảng 2 và bảng 3 cho thấy, kết quả thi đẳng cấp 1 tương đương 100% các em đều đạt và điểm kiểm tra kết thúc môn học cũng phù hợp với xếp hạng thi đấu của sinh viên. Sinh

viên có điểm kiểm tra tốt thì cũng có xếp hạng thi đấu tốt và ngược lại. Để thể hiện rõ hơn kết quả kiểm tra và kết quả xếp hạng thi đấu chúng tôi biểu hiện cụ thể dưới dạng biểu đồ 1.

Biểu đồ 1. Biểu đồ so sánh kết quả xếp hạng thành tích kiểm tra kết quả học tập với xếp hạng thành tích thi đấu

Chúng tôi tiếp tục tiến hành so sánh kết quả kiểm tra, thi kết thúc môn cờ vua, kết quả thi đấu giải hàng năm, kết quả thi đẳng cấp năm cuối của khóa ĐH 47 với khóa ĐH 46. Kết quả được trình bày tại bảng 4, bảng 5 và bảng 6.

Bảng 4. So sánh kết quả thi kết thúc Chuyên ngành Cờ vua của Khóa Đại học 47 với khóa Đại học 46 Ngành HLTT năm thứ 3, 4

TT	Học phần	Khóa	Kết quả học tập										$\bar{x}$	δ	t	P
			Giỏi		Khá		Trung bình		Yếu		Kém					
			10	9	8	7	6	5	4	3	2	1				
1	V	47	2	3	4	1							8.42	0.99	2.295	>0.05
2		46	1	2	3	2	1		1				7.29	4.83		
3	VI	47	3	3	4								8.67	0.96	2.396	>0.05
4		46	1	1	6	1	1						7.63	3.59		
5	VII	47	4	3	3								8.83	1.06	2.441	>0.05
6		46	1	2	6	1							7.88	3.46		
7	VIII	47	4	4	2								8.92	0.99	2.274	>0.05
8		46	1	3	6								8.04	3.47		

Bảng 5. So sánh kết quả thi đẳng cấp Chuyên ngành Cờ vua của Khóa Đại học 47 với Khóa Đại học 46 Ngành HLTT năm thứ 4

Khóa	Kết quả thi đẳng cấp										$\bar{x}$	δ	t
	Giỏi		Khá		Trung bình		Yếu		Kém				
	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1			
47	1	4	3	2	-	-	-	-	-	-	8.4	0.93	2.587
46	-	3	3	2	1	-	1	-	-	-	7.29	2.5	

Bảng 6. So sánh xếp hạng thành tích kiểm tra kết quả học tập với xếp hạng thành tích thi đấu của sinh viên nam, nữ Khóa Đại học 47 với khóa Đại học 46 Trường Đại học TDTT Bắc Ninh

TT	Sinh viên 47	Xếp hạng kết quả kiểm tra	Xếp hạng thi đấu	TT	Sinh viên 46	Xếp hạng kết quả kiểm tra	Xếp hạng thi đấu
1	N _o 1	1	1	1	N _o 1	4	1
2	N _o 2	3	8	2	N _o 2	3	6
3	N _o 3	3	9	3	N _o 3	2	4
4	N _o 4	2	5	4	N _o 4	1	3
5	N _o 5	2	6	5	N _o 5	3	7
6	N _o 6	1	2	6	N _o 6	4	9
7	N _o 7	1	3	7	N _o 7	4	2
8	N _o 8	2	7	8	N _o 8	1	5
9	N _o 9	3	10	9	N _o 9	1	10
10	N _o 10	2	4	10	N _o 10	2	8

Qua 3 bảng 4, 5 và 6 cho thấy: Sau khi áp dụng nhóm phương pháp giảng dạy chúng tôi nghiên cứu đề xuất để giảng dạy cho sinh viên Chuyên ngành Cờ vua Ngành HLTT Khóa ĐH 47 thì kết quả học tập của khóa 47 cũng cao hơn hẳn khóa ĐH 46 thể hiện ở ngưỡng $P < 0,05$ với $t_{\text{bảng}} = 2.262$.

KẾT LUẬN

Kết quả ứng dụng nhóm phương pháp dạy học đã nghiên cứu cho Khóa Đại học 47 đã có tác dụng nâng cao kết quả học tập hơn hẳn khóa ĐH 46 thể hiện ở ngưỡng thống kê cần thiết.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Nguyễn Hồng Dương (2015), *Giáo trình Cờ Vua*, Nxb TDTT, Hà Nội.
2. Nguyễn Hồng Dương (2009), *Chương trình môn học Cờ Vua dành cho sinh viên ngành Cờ Vua ngành HLTT Trường Đại học TDTT Bắc Ninh*, Nxb TDTT, Hà Nội.
3. Nguyễn Thị Bích Hạnh (2001), “Tự học và dạy tự học ở đại học”, *Hội thảo nâng cao*

chất lượng đào tạo toàn quốc lần thứ II, Hà Nội, tr 129-134.

4. Nguyễn Đức Văn (2001), *Phương pháp thống kê trong thể dục thể thao*, Nxb TDTT, Hà Nội.

5. Đỗ Hữu Trường (2008), “Ứng dụng nhóm phương pháp dạy học môn Bắn súng thể thao ở Trường Đại học TDTT.

6. Đồng Văn Triệu (2006), “Ứng dụng nhóm phương pháp dạy học môn lý luận và phương pháp thể dục thể thao ở trường đại học TDTT” *Luận án Tiến sỹ giáo dục học*, Viện khoa học TDTT.

(Bài nộp ngày 19/9/2016, Phản biện ngày 27/9/2016, duyệt in ngày 25/10/2016)